

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-306/16

António Fernando Maio Marques da Rosa
versus
Varzim Sol – Turismo, Jogo e Animação SA

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Tribunal da Relação do Porto)

Eelotsusetaotlus – Töötajate ohutuse ja tervise kaitse – Direktiiv 2003/88/EÜ – Artikkel 5 – Iganädalane puhkeaeg – Liikmesriigi õigusnormid, mis näevad ette vähemalt ühe puhkepäeva seitsmepäevase ajavahemiku kohta – Ajavahemikud, mis kestavad rohkem kui kuus järjest töötatud päeva

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu (teine koda) 9. novembri 2017. aasta otsus

Sotsiaalpoliitika – Töötajate ohutuse ja tervise kaitse – Tööaja korraldus – Iganädalane puhkeaeg – Vähemalt 24tunnine katkestamatu iganädalane puhkeaeg – Kohustus anda see minimaalne puhkeaeg hiljemalt päeval, mis järgneb kuuele järjest töötatud päevale – Puudumine – Kohustus anda see minimaalne puhkeaeg iga seitsmepäevase ajavahemiku sees

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/88, artiklid 3, 5, 6, artikli 16 punktid a ja b, ja artikli 22 lõike 1 punkt a; nõukogu direktiiv 93/104, muudetud direktiiviga 2000/34, artikkel 5)

Nõukogu 23. novembri 1993. aasta direktiivi 93/104/EÜ, mis käsitleb tööaja korralduse teatavaid aspekte (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 2000. aasta direktiiviga 2000/34/EÜ), artiklit 5 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/88/EÜ tööaja korralduse teatavate aspektide kohta artikli 5 esimest lõiku tuleb tõlgendada nii, et nendes ei ole nõutud, et vähemalt 24tunnine katkestamatu iganädalane puhkeaeg, millele töötajal on õigus, antakse talle hiljemalt päeval, mis järgneb kuuele järjest töötatud päevale, kuid nendes sätetes on nõutud, et see puhkeaeg tuleb anda iga seitsmepäevase ajavahemiku sees.

Mis puudutab esiteks direktiivi 2003/88 artikli 5 sõnastust, siis nähtub sellest, et liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et tagada iga töötaja õigus vähemalt 24tunnisele katkestamatule puhkeajale „iga seitsmepäevase ajavahemiku kohta“ lisaks direktiivi 2003/88 artiklis 3 nimetatud 11tunnisele igapäevasele puhkusele. Selles artiklis ei ole aga täpsustatud, millisel ajahetkel tuleb see minimaalne puhkeaeg anda, ja seeläbi on liikmesriikidele jäetud selle ajahetke valikul teatav kaalutusõigus.

Nagu märkis kohtujurist enda ettepaneku punktis 40, siis sellist nimetatud artikli tõlgendust toetavad direktiivi 2003/88 erinevad keeleversioonid. Nii on enamikes selle artikli keeleversioonides, sealhulgas inglise, saksa ja portugali keeles ette nähtud, et minimaalne katkestamatu puhkeaeg tuleb anda iga seitsmepäevase ajavahemiku „kohta“. Selle artikli teised keeleversioonid sarnanevad prantsuse keelele, mille kohaselt tuleb iganädalane puhkeaeg anda iga seitsmepäevase ajavahemiku „jooksul“ („*au cours de*“).

Teiseks kinnitab grammatilist tõlgendust ka kontekst, milles seda sõnastust on kasutatud. Selle kohta tuleb märkida, et liidu seadusandja on kasutanud mitmes direktiivi 2003/88 sättes selle tähtaja kindlaksmääramise jaoks, mille ajal tuleb anda minimaalne puhkeaeg, mõistet „võrdlusperiood“. Nii on see muu hulgas direktiivi artikli 16 punktis a, milles on sätestatud, et liikmesriigid võivad ette näha artikli 5 kohaldamiseks võrdlusperioodi, mis ei ületa 14 päeva. Ehkki selles artiklis ette nähtud seitsmepäevast ajavahemikku ei ole nimetatud sõnaselgelt võrdlusperioodiks, võib siiski ka seda sellena käsitada (vt selle kohta kohtuotsus, 12.11.1996, Ühendkuningriik *vs.* nõukogu, C-84/94, EU:C:1996:431, punkt 62).

Võrdlusperioodi võib selles kontekstis aga määratleda kui kindlaksmääratud ajavahemikku, mille ajal tuleb anda teatav arv järjestikuseid puhketunde, kusjuures oluline ei ole ajahetk, millal need puhketunnid antakse. Seda määratlust kinnitavad *mutatis mutandis* direktiivi 2003/88 artikli 16 punkt b ja artikli 22 lõike 1 punkt a koostoimes. Vastavalt esimesele nendest sätetest võivad liikmesriigid ette näha selle direktiivi artikli 6 kohaldamiseks võrdlusperioodi, mis ei ületa nelja kuud. Teises nendest sätetest on ette nähtud, et ükski tööandja ei nõua töötajalt rohkem kui 48tunnist töötamist seitsmepäevase ajavahemiku jooksul, mis on arvatud artikli 16 punktis b nimetatud võrdlusperioodi keskmisena. Järelikult ei ole nõutud töötundide arvu ühtlast jaotumist.

Mis puudutab kolmandaks direktiivi 2003/88 eesmärki, siis tuleb meenutada, et direktiivi eesmärk on tõhusalt kaitsta töötajate ohutust ja tervist. Arvestades seda põhieesmärki, peab igal töötajal olema eelkõige õigus piisavale puhkeajale (kohtuotsused, 9.9.2003, Jaeger, C-151/02, EU:C:2003:437, punkt 92, ja 23.12.2015, komisjon *vs.* Kreeka, C-180/14, ei avaldata, EU:C:2015:840, punkt 51). Selleks on direktiivi artikli 5 esimeses lõigus igale töötajale ette nähtud iganädalane minimaalne katkestamatu puhkeaeg.

(vt punktid 39, 40, 42, 43, 45, 51 ja resolutsioon)